

Číslo: 8555-38060/47-6/2020

Počet príloh:-

SPRÁVA O ENVIRONMENTÁLNEJ KONTROLE

č. 33/2020/Mkš/Z

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica, Odbor integrovaného povoľovania a kontroly (ďalej len „inšpekcia“), ako príslušný odborný kontrolný orgán - orgán štátneho dozoru podľa § 9 ods. 1 písm. a) a § 10 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 32 ods. 1 písm. d) zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o IPKZ“) vykonala environmentálnu kontrolu (ďalej len „kontrola“) podľa § 34 ods. 1 zákona o IPKZ. Počas kontroly a pri vypracovaní správy o kontrole sa postupovalo podľa zákona o IPKZ.

A. Kontrola

Typ kontroly:	§ 34 ods. 9 zákona - Mimoriadna
Podnet:	Áno
Výsledok:	§ 35 ods. 1 zákona - Súlad
Odstúpené:	Nie

B. Orgán štátneho dozoru

Inšpektor:	Ing. Ivan Mikloš	Číslo preukazu: 126
Telefón:	048 471 96 54	
Elektronická adresa:	ivan.miklos@sizp.sk	

Inšpektor:	RNDr. Igor Jedlovský	Číslo preukazu: 339
Telefón:	048 471 96 54	
Elektronická adresa:	igor.jedlovsky@sizp.sk	

B.1. Prizvaná osoba

Organizácia: -
Adresa: -
Zástupca: - Funkcia: -
Telefón: -
Elektronická adresa: -

C. Prevádzkovateľ

Názov podľa OR: Družstvo podielnikov Včelince
Adresa sídla: Košická cesta, Rimavská Sobota 979 01
IČO: 36 057 860
Kontrola oznámená: 9.10.2020 Spôsob: Telefonicky

Zástupca: Ing. Alexander Madarász Funkcia: predseda družstva
Telefón: +421 475616410
Elektronická adresa: madarasz@gemernakup.sk

D. Prevádzka

Názov podľa IP: CHANAVA - živočíšna výroba
Adresa prevádzky: DP Včelince, farma Chanava, 980 44 Lenartovce
Variabilný symbol: 470760107
Integrované povolenie: 2111-22530/47/2007/Mkš/470760107
Vydané: 13.7.2007
Právoplatné: 3.9.2007
Projektovaná kapacita: 2880 ks
Kategória: 6.6. b) Intenzívny chov hydiny alebo ošípaných s miestom pre viac ako 2 000 ks ošípaných nad 30 kg

E. Časová os

Predchádzajúce kontrolované
obdobie: 2.1.2018 - 26.4.2018
Posledná kontrola: 10.5.2018 - 22.5.2018
Kontrolované obdobie: 1.1.2019 - 30.9.2020
Začatie kontroly: 22.10.2020

Prvé miestne zisťovanie: 22.10.2020
Vypracovanie správy: 12.11.2020
Doručenie správy: Deň prevzatia doporučenej zásielky s doručenkou

F. Vykonané úkony

Fotodokumentácia: Nie Počet snímok: -
Videodokumentácia: Nie
Odňatie prvopisov: Nie
Odobraté vzorky: Nie
Meranie emisií: Nie
Iné: -

G. Zameranie kontroly

Mimoriadna environmentálna kontrola je podľa § 34 ods. 9 zákona o IPKZ zameraná na preverenie častí petície Petičného výboru občanov obce Chanava, Chanava 503, 980 44 Chanava a protestu Diakonického centra reformovanej cirkvi, n.o., 271, 980 44 Lenartovce, pojednávajúcich o negatívnom vplyve prevádzky na životné prostredie, ktoré boli odstúpené inšpekcii dňa 18.9.2020 z Ústredia Slovenskej inšpekcie životného prostredia, oddelenia kontroly, Bratislava (ďalej len „ústredie SIŽP“).

Petícia a protest v častiach, smerujúcich proti plánovanému zámeru „rozšírenia chovu ošípaných plánovanou prestavbou K320 na ošipáreň“ (ďalej len „zámer“) v prevádzke bol podľa zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve odstúpený prostredníctvom ústredia SIŽP Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky Bratislava, Odboru posudzovania vplyvov na životné prostredie ako príslušnému orgánu vo veci posudzovania predpokladaných vplyvov na životné prostredie v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Výkon kontroly zahŕňa najmä objekty, technologické zariadenia prevádzky a spôsob vykonávania jednotlivých činností spadajúcich pod vydané integrované povolenie (pozn. uvedené v ods. D. tejto správy) v znení jeho neskorších zmien s predpokladaným súvisom s časťami petície a protestu pojednávajúcich o negatívnom vplyve prevádzky na životné prostredie. Vykonanou kontrolou bolo preverené plnenie konkrétnych podmienok (opatrení) integrovaného povolenia prevádzkovateľom tak, ako sú uvedené v jeho častiach a to najmä v časti II., kap. A., ods. 2, v časti II., kap. I., ods. 2, v časti II., kap. C., bod č. 1 a 2, v časti II., kap. D., bod č. 7.

H. Stav prevádzky v čase miestneho zisťovania – opis

Predmetná prevádzka zaberá časť areálu poľnohospodárskeho družstva zameraného na rastlinnú a živočíšnu výrobu v poľnohospodárskej lokalite katastrálneho územia obce Chanava. V čase vykonania kontroly je výrobná činnosť uskutočňovaná v jednotlivých chovných halách s nasledovnou projektovanou kapacitou: hala č. 2 pre 120 ks vysokoprasných (rodiacich) prasníc, hala č. 3 pre 290-320 ks prasníc a odstavených prasníc, hala č. 5 pre 1200 ks odstavčiat, hala č. 6 pre 240 ks pripustených prasníc, hala č. 10 (objekt „L“) a hala č. 8 (objekt „T500“) pre 650 resp. 1100 ks ošípaných na výkrm (pozn.: v čase vykonania kontroly objekt „L“ nebol v prevádzke, ošípané na výkrm so v objekte nenachádzali). Technológia ustajnenia zvierat je na čiastočne-roštovej podlahe (plast, betón) s odvádzaním exkrementov s podielom tekutej a pevnej zložky pomocou hnojných kanálov a systémom potrubia do žúmp. Ustajnenie je do individuálnych (hala č. 2) a do skupinových koterco. V hale č. 8 je ustajnenie uskutočňované na hlbkej podstielke z pilín (výška do 0,60 m). Vstup techniky, zamestnancov do chovných priestorov, technológia kŕmenia, teplotný a hygienický režim, veterinárne úkony a iné (napr. organizácia odstavu, liečebný plán) je podrobne upravený v „Prevádzkovom poriadku, živočíšna výroba - chov ošípaných“. Vydané integrované povolenie sa vzťahuje aj na ostatné priamo s tým spojené činnosti, ktoré majú technickú nadväznosť na činnosti vykonávané v tom istom mieste, ktoré môžu mať vplyv na znečisťovanie životného prostredia. V prevádzke je vykonávané nakladanie so znečisťujúcimi látkami (hnojovica a voda zo sanitácie chovných priestorov), nakladanie s odpadmi vznikajúcimi v prevádzke (zhromažďované prevádzkovateľom v súlade s požiadavkami právnych predpisov odpadového hospodárstva).

I. Použité podklady

1. integrované povolenie v znení jeho neskorších zmien
2. BAT
3. prevádzková evidencia
 - a. evidencia ostatného chovného cyklu od r. 2019 do termínu vykonania kontroly (pozn.: elektronická verzia evidencie);
 - b. certifikát používaných kŕmnych zmesí (zloženie krmiva pre jednotlivé fázy výkrmu)/ k nahliadnutiu;
 - c. evidencia úhynu podľa jednotlivých chovných hál (obdobie 9-10/2020);
 - d. evidencia množstva a času odvozu obsahu žúmp na zneškodnenie za obdobie jún 2020 - ½ mesiaca október 2020 (pozn.: elektronická verzia evidencie) k nahliadnutiu;
 - e. „Prehľad o spotrebe hnojív v poľnohospodárskom podniku“, 2018-2020 (pozn.: elektronická verzia evidencie) k nahliadnutiu;

- f. „Zoznam používaných hnojív za hospodársky rok“ 2018 - 2020 (pozn.: elektronická verzia evidencie) k nahliadnutiu;
- g. záznam z kontroly prípadných únikov hnojovice zo žúmp v kontrolných šachtách žúmp (1x za 2 týždne);
- h. záznam zo ¼-ročného merania priebehu výšky hladiny podzemnej vody v monitorovacích vrtoch;
- i. záznamy o vykonávanej dezinfekcii podľa jednotlivých objektov;
- 4. doklady vzťahujúce sa k nakladaniu s vedľajšími živočíšnymi produktmi („VŽP“)
 - a. zberné listy prevzatých VŽP KAT1 (určených na odstránenie)
 - b. zmluva o odvoze a neškodnom odstránení vedľajších živočíšnych produktov
- 5. záverečná správa-monitoring, iné povolenia
 - a. Envex, Rožňava, HD Chanava-monitoring podzemných vôd, október 2020;
 - b. Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky, Bratislava (povolenie na použitie hnojovice z neekologickej živočíšnej výroby prevádzkovateľa, stredisko Chanava).

J. Kontrolné zistenia

Kontrola podmienok a spôsobu vykonávania chovu a súvisiacich činností (opatrení) v prevádzke zahrnutých v integrovanom povolení (ods. D. tejto správy) s predpokladaným súvisom s časťami petície a protestu pojednávajúcich o negatívnom vplyve prevádzky na životné prostredie:

1. opatrenie č. 1 uvedené v podmienkach integrovaného povolenia v časti II. kap. C bod č. 1: „Prevádzkovateľ je povinný pri činnostiach, pri ktorých môžu byť pri prevádzke emitované látky s intenzívnym zápachom, vykonať technicky dostupné opatrenia na obmedzenie emisií ...“

pozn. kontrola a vyhodnotenie tohto opatrenia bola vykonaná vo vzťahu ku Vykonávaciemu rozhodnutiu Komisie 2017/302/EÚ z 15. februára 2017 (pozn. dátum zverejnenia/uplatnenia: 21.2.2017/21.2.2021), ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ stanovujú závery o najlepších dostupných technikách (BAT) pre intenzívny chov hydiny alebo ošipovaných (ďalej len „BAT“) určenému členským štátom ES s konkrétnym odkazom na príslušné ustanovenia BAT-u

- a. Prevádzkovateľ je povinný v oblasti riadenia výživy zvierat s cieľom znížiť celkové množstvo vylúčeného dusíka, a tým aj emisií amoniaku (zapáchajúce látky) resp. celkové množstva fosforu, pri zachovaní nutričných potrieb zvierat používať

zloženie krmiva a nutričnú stratégiu, ktorá zahŕňa niektorú z techník uvedenú v záveroch o BAT, ods. 1.3, BAT č. 3, písm. a/ až d/ alebo ich kombináciu.

Zistený stav: konkrétny BAT je v prevádzke uplatňovaný kombináciou techník a) až c)

Opis: ÁNO

Kontrolou v prevádzke a predloženej evidencii (ods. I., bod č. 3 Prevádzková evidencia, písm. b/ tejto správy) bolo zistené, že zloženie krmiva je prispôbené požiadavkám stavu chovných zvierat, veku a váhy zvierat a štádia chovu. Obsahy sledovaných živín v krmive pre jednotlivé fázy výkrmu a kategóriu zvierat použitom v turnuse za kontrolované obdobie neprekračuje doporučené hodnoty nespracovaných bielkovín a obsahu fosforu uvádzaných v krmive podľa referenčného dokumentu o najlepších dostupných technikách /BREF/ poskytujúce závery pre určenie BAT /*Reference Document for Intensive Rearing of Poultry or Pigs, 2017*/). Dodržiavaním uvedeného postupu (správnej stratégie kŕmenia) prevádzkovateľ plní zásady správnej poľnohospodárskej praxe o. i. opatrenia na obmedzovanie emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat.

- b. Prevádzkovateľ je povinný s cieľom zabrániť vzniku emisií zápachu alebo vplyvu zápachu z prevádzky alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie v rámci BAT použitím kombinácie techník uvedených v záveroch o BAT, ods. 1.9, BAT č. 13, písm. a/ až g/ alebo ich kombináciu.

Zistený stav: konkrétny BAT je v prevádzke uplatňovaný kombináciou techník b-1, b-2) a c-1) resp. e-1), f-2)

Opis: ÁNO

Kontrolou v prevádzke bolo zistené, že prevádzkovateľ s cieľom zabrániť vzniku emisií zápachu z jednotlivých chovných hál uplatňuje kombináciu techník uvádzaných v písm.:

- b-1) t.j. zabezpečuje prostredníctvom poverených zamestnancov udržiavanie zvierat a povrchov v suchu a čistote (pozn. v zmysle prevádzkového poriadku 2x denne);
- b-2) t.j. zabezpečuje obmedzovanie povrchu hnoja, ktorý vytvára emisie pomocou betónových alebo plastových roštov; spôsob ustajnenia resp. plocha roštovej podlahy koterčov/skupinových koterčov ku celkovej ploche jednotlivých chovných hál je podľa projektovej dokumentácie v rozmedzí od 38,5% - 50%

(okrem haly na výkrm - objekt „T500“/podstielka); priečny prierez hnojných kanálov je tvaru písmena „V“, čo v konečnom dôsledku znižuje plochu styku odvádzanej hnojovice a ovzdušia chovných hál;

- c-1) optimalizácia podmienok vetrania hál pre zvieratá je zabezpečená uplatnením kombinácie techník: a to zvýšením výšky výduchov nad úroveň strechy resp. výduchmi v bočných stenách chovných hál; výduchy sú opatrené deflektormi vedúcimi odvádzanú vzdušninu smerom k zemi; spolu s umiestnením externých prekážok (vegetácia, vzrastlá zeleň, stromy, betónové oplotenie areálu prevádzky) je podporované vytváranie turbulentného prúdenia vzduchu.

Kontrolou v prevádzke bolo zistené, že prevádzkovateľ s cieľom zabrániť vzniku emisií zápachu pri nakladaní s hnojovicou resp. s pevným hnojom uplatňuje kombináciu techník uvádzaných v písm.:

- e-1) plávajúce prekrytie hnojovice počas jej zhromažďovania v žumpách (pozn. uvedené v bode č. 2. písm. a. nižšie) je vytvorené prirodzenou kôrou (vzhľadom na obsah sušiny); obsah žump nie je premiešavaný resp. miešanie je obmedzené vyústením prírodného potrubia pri dne žumpy (pozn. žumpa č. 4 a č. 7/1); každá zo žump je osadená oceľovým potrubím (siahajúcim ku dnu žumpy) v kombinácii s flexibilným korugovaným potrubím pre čerpanie hnojovice vlastnými prepravnými kapacitami prevádzkovateľa (New Holland s jednonápravovou vákuovou cisternou objemu 16 m³);
- f-2) v čase vykonania kontroly pevný hnoj v rámci prevádzky nebol skladovaný; z vonkajšej strany prevádzky pri jej južnom okraji prevádzkovateľ vykonáva kompostovanie pevného hnoja v povrchovom nezastrešenom objekte (pozn. objekt č. 9 podľa „Prevádzkovo organizačného poriadku chovu ošípaných“) z dôvodu redukcie patogénov (biodegradačný proces bez použitia umelých prípravkov) pred aplikáciou do pôdy; kontrolou evidencie bolo zistené, že vek kompostu je od 3-5 rokov; povrch kompostu tvoril vegetačný kryt s vytvorenou krustou zabraňujúcou vsaku zrážkovej vody a emitovaniu pachových látok do okolia.

Vykonanou kontrolou vyššie uvedených objektov na mieste zúčastnení subjektívne konštatovali, že zápach resp. emitovanie pachových látok pri ich bežnom prevádzkovom režime nevykazuje výrazné negatívne ovplyvnenie okolia v porovnaní s obdobnými prevádzkami s rovnakou činnosťou v rámci kraja. Nakladanie s hnojovicou (pozn. prečerpávanie a vývoz), ktoré je v zmysle vykonávanej evidencie uskutočňované v priemere 5-krát za mesiac, môže za iných ojedinelo vzniknutých nepriaznivých okolností (inverzia, nepriaznivá poveternostná situácia) krátkodobo nepriaznivo ovplyvniť kvalitu ovzdušia, je však

limitované na bezprostredné okolie žump. V čase vykonania kontroly zápach pri východnom okraji prevádzky pri vstupe nebol indikovaný.

2. opatrenie č. 2 uvedené v podmienkach integrovaného povolenia v časti II. kap. C bod č. 2 písm b/: „Prevádzkovateľ je povinný sústreďovať hnojovicu a vodu zo sanitácie hál v žumpách so zabezpečenou vodotesnosťou, funkčnou spoľahlivosťou ...“

Zistený stav: podmienka splnená

Opis: ÁNO

- a. Kontrolou v prevádzke a predloženej evidencie (ods. I., bod č. 3 Prevádzková evidencia, písm. b/ tejto správy) bolo zistené, že exkrementy hospodárskych zvierat s podielom tekutej a pevnej zložky (hnojovica) a voda zo sanitácie (čistenie hál) je vedená z hnojných kanálov (súčasť chovných priestorov) kanalizačnými prípojkami z haly č. 2 a haly č. 3 do žumpy č. 4 o objeme 50 m³, z haly č. 5 do žumpy č. 7/1 o objeme 50 m³, z haly č. 6 do žumpy č. 7/2 o objeme 50 m³. Objemy žump zohľadňujú počet chovaných hospodárskych zvierat a technológiu chovu a sú dimenzované na 10-dňovú produkciu hnojovice a vody zo sanitácie súvisiacich chovných hál. Prevádzkovateľ zabezpečil rekonštrukciu vyššie uvedených žump v roku 2010 v zmysle spracovanej projektovej dokumentácie „Rekonštrukcia žump na stredisku Chanava“, jún 2009. Súčasťou prevádzkovej evidencie sú doklady tzv. „zápis o skúške vodotesnosti nádrže“ (pozn. č. 012/2010 zo dňa 17. 09. 2010, č. 013/2010 zo dňa 20. 09. 2010 a č. 014/2010 zo dňa 17. 10. 2010, ktorú vykonala spoločnosť Keson spol s r.o., Košice, číslo certifikátu ATG LT2HS/031 platným v čase konania skúšok.
- b. Kontrolou v prevádzke bolo zistené, že prevádzkovateľ vybudoval (pozn. v zmysle realizačného projektu „Rekonštrukcia žump na stredisku Chanava“, jún 2009) a prevádzkuje kontrolný systém včasného zistenia únikov škodlivých látok zo žump tvoriacim so žumpami jeden konštrukčný celok. Kontrolný systém každej zo žump je vytvorený z flexibilnej drenáže uloženej v úrovni základovej dosky opatrenej ochrannou geotextíliou a s odizolovaním vonkajšej strany certifikovanou fóliou po obvodovom plášti žumpy vyvedenou nad obsyp žumpy. Flexibilná drenáž je vyspádovaná smerom k odberným miestam opatreným „T“ kusom s napojením na kontrolnú šachtu z PVC (pozn. 2 ks pre každú žumpu) ukončenú uzamykateľným krytom. Vo vnútri kontrolnej šachty je osadená plastová nádoba s tiahlom umožňujúcim kontrolu prípadných únikov škodlivých látok zo žump.

Vykonanou kontrolou kontrolných šácht žump č. 4 resp. č. 7/1 a 7/2 na mieste bolo zistené, že plastové nádoby indikujúce prípadné úniky boli bez obsahu tekutiny.

- c. Súčasťou vydania zmeny integrovaného povolenia č. 2 bolo okrem aktualizácie znenia integrovaného povolenia zohľadňujúceho stanovené náležitosti zákona o IPKZ udelenie súhlasu podľa § 3 ods. 3 písm. b) bod č. 4 zákona o IPKZ „na uskutočnenie, zmenu alebo odstránenie stavieb a zariadení alebo na činnosti, na ktoré nie je potrebné povolenie podľa tohto zákona, ktoré však môže ovplyvniť stav povrchových vôd a podzemných vôd“ v spojitosti s rekonštrukciou žump s nadväznosťou na osobitné predpisy v oblasti životného prostredia uplatnené vo vzťahu k zahrnutému konaniu s účinnosťou v danom období (vyhláška č. 100/2005 Z.z. Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní s nebezpečnými látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd). V priebehu vykonávania činnosti v prevádzke bola uvedená vyhláška zrušená predpisom č. 200/2018 Z. z. s účinnosťou od 15.7.2018. Spätnou kontrolou konštrukčného riešenia kanalizácie na odvádzanie hnojovice z chovných hál do žump bol zistený nesúlad s ustanovením § 3 ods. 3 vyhlášky č. 200/2018 Z. z., avšak konštrukčné riešenie kanalizácie a jej prevádzka je v súlade s aktuálne platným integrovaným povolením.
3. opatrenie č. 3 uvedené v podmienkach integrovaného povolenia v časti II. kap. A., ods. 4., bod 4.3 písm. a: „Prevádzkovateľ je povinný vykonať skúšku tesnosti žump a súvisiacich potrubí: 1. po ich rekonštrukcii alebo oprave a 2. pri ich uvedení do prevádzky po odstavke dlhšej ako jeden rok.“
- Zistený stav: podmienka splnená
Opis: ÁNO
- a. Kontrolou prevádzkovej evidencie bolo zistené, že žumpy (pozn. podľa bodu 2. písm. a. tohto záznamu) neboli v kontrolovanom období resp. od ich uvedenia do prevádzky po rekonštrukcii mimo prevádzky v časovom úseku presahujúcom 1 rok. Vzhľadom na uvedené prevádzkovateľovi nevznikla povinnosť vykonania skúšok tesnosti vyššie uvedených žump.
4. opatrenie č. 4 uvedené v podmienkach integrovaného povolenia v časti II. kap. A ods. 2.3 písm. a/ až d/: „Prevádzkovateľ je povinný počas prevádzkovania žump: a/ vykonávať opatrenia zamedzujúce prítoku zrážkových vôd do žump; b/ preukázať ne

prevádzkovať kontrolný systém na zisťovanie prípadných únikov škodlivých látok zo žump (kontrolné šachty žump) so záznamom zistení v prevádzkovej evidencii; c/ vykonávať kontrolu prípadných únikov škodlivých látok zo žump v kontrolných šachtách žump s početnosťou 1 x za dva týždne; d/viesť záznamy o vývoze obsahu žump v prevádzkovej evidencii.

Zistený stav: podmienka splnená

Opis: ÁNO

Kontrolou v prevádzke bolo zistené, že:

- a. okolie žump je čiastočne upravené, zvýšený okraj žump (betónové steny) zamedzuje prítoku prípadných vôd z povrchového odtoku z príľahlého rastlého terénu do žump;
 - b. prevádzkovateľ prevádzkuje kontrolný systém na zisťovanie prípadných únikov škodlivých látok každej zo žump (opatrenie v časti J. ods. 2. písm. b/);
 - c. prevádzkovateľ vykonáva kontrolu prípadných únikov škodlivých látok zo žump v kontrolných šachtách žump s početnosťou 1 x za dva týždne so záznamom v prevádzkovej evidencii (ods. I., bod č. 3 Prevádzková evidencia, písm. g/ tejto správy);
 - d. prevádzkovateľ vedie záznamy o vývoze obsahu žump v prevádzkovej evidencii (ods. I., bod č. 3 Prevádzková evidencia, písm. d/ tejto správy) s uvedením podrobností o dátume vývozu, katastrálneho územia a čísla vyhnojenej parcely, aplikovaná výmera parcely, množstva a ŠPZ vozidla;
5. opatrenie č. 5 uvedené v podmienkach integrovaného povolenia v časti II. kap. D. bod č. 7.: „Prevádzkovateľ je povinný počas chovného cyklu sledovať denný úhyn zvierat (kadáverov). Uhynuté zvieratá ihneď uložiť do kafilérneho uzamykateľného boxu. Odvoz a zneškodňovanie kadáverov vykonávať prostredníctvom oprávnenej osoby.“

Zistený stav: podmienka splnená

Opis: ÁNO

- a. Kontrolou v prevádzke bolo zistené, že kadavery (pozn. počas chovného cyklu je sledovaný denný úhyn zvierat) sú ihneď odstraňované z chovných hál a dočasne zhromažďované v uzatváracích plastových kontajneroch, ktoré sú umiestnené v „kafilérnom boxe“. Je to samostatný, zastrešený uzamykateľný zrekonštruovaný objekt (obj. súp. č. 264 na parcele KN č. 305/65 k.ú. Chanava) s betónovou podlahou. Podlaha objektu je preventívne podľa potreby ošetrovaná

dezinfekčným prostriedkom). Spôsob zhromažďovania kadáverov minimalizuje negatívne ovplyvnenie životného prostredia.

- b. Kontrolou evidencie bolo zistené, že prevádzkovateľ zabezpečuje prostredníctvom oprávnenej osoby (VAS s.r.o., Žilina) v zmysle uzavretej písomnej „Zmluvy o odvoze a neškodnom odstránení živočíšnych vedľajších produktov č. 31101981“ zo dňa 20.4.2020 zneškodnenie VŽP KAT1, ktoré sú nie staršie ako 24 hod. Kontrolou prevádzkovej evidencie bolo zistené, že prevádzkovateľ eviduje úhyn na tzv. „zberných listoch“, ktoré sú zároveň dokladom o ich odovzdaní oprávnenej osobe s uvedením údajov o por. čísle zberného listu, prepravcovi (úradné číslo, meno vodiča, EČV, deň, určený spracovateľský závod, počet/ks a hmotnosť VŽP). Pri kontrole boli preverené zberné listy za mesiac 09/2020 do dňa vykonania kontroly (ods. I., bod č. 4 písm. a/ a b/ tejto správy).

6. opatrenie č. 6 uvedené v podmienkach integrovaného povolenia v časti II. v kap. I. „Monitorovanie prevádzky, poskytovanie údajov a podávanie správ“, v ods. 2. bod č. 2.3: „Prevádzkovateľ je povinný zabezpečiť z monitorovacích vrtov (referenčné vrty - CHMh 1, CHMch 1 a indikačné vrty CHMh 2-3 a CHMch 2-3): a/ 1 x štvrťročné meranie hladiny podzemnej vody; b/ 2 x ročne (pozn. začiatok jarného a jesenného obdobia), analýzu ukazovateľov znečistenia podzemnej vody v rozsahu pH, vodivosť, ChSK_{Mn}, RL₁₀₅, NO₃⁻, NH₄⁺, NEL_{IC}.

Zistený stav: podmienka splnená

Opis: ÁNO

Kontrolou v prevádzke bolo zistené, že prevádzkovateľ prostredníctvom oprávnenej osoby (ENVEX, s.r.o., Rožňava, geologické oprávnenie vrátane hydrogeologického prieskumu č. opr. 9514/2009-9.3/46278/2009 zo dňa 2.11.2009 podľa § 5 ods. 1 zákona č. 569/2007 o geologických prácach) zabezpečil odber, analýzu ukazovateľov znečistenia podzemnej vody resp. vypracovanie záverečnej správy - zhodnotenie monitoringu („Záverečná správa 2020, Monitoring vôd“, október 2020) v zmysle podmienok integrovaného povolenia (časť II. v kap. I. v ods. 2. bod č. 2.5). Podľa uvedenej správy bolo vykonané zhodnotenie výsledkov znečistenia podzemných vôd zamerané na posúdenie možného rizika a stupňa kontaminácie podzemnej vody vplyvom vykonávanej činnosti v prevádzke s využitím indikačných a intervenčných kritérií v zmysle smernice Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 1/2015-7. Na základe výsledkov laboratórnych rozborov podzemnej vody (ALS SK, s.r.o., Rimavská Sobota, SNAS Reg. No. 051/S-104, október 2020) v požadovanom rozsahu neboli zaznamenané zvýšené hodnoty znečisťujúcich látok. Podzemná voda

v hodnotenom území má mierne kyslý až neutrálny charakter s nízkou mineralizáciou. Jednotlivé znečisťujúce látky vo vzorkách podzemnej vody vykazujú 4 až 20x nižšie hodnoty v porovnaní s indikačným kritériom smernice, ktorého prekročenie určuje povinnosť vykonať presnú identifikáciu zdroja/čiastkového zdroja kontaminácie. Oprávnená osoba/spracovateľ záverečnej správy doporučuje znížiť frekvenciu monitoringu podzemných vôd na 1 x za 5 rokov.

Podľa dostupnej informácie je vodárenský zdroj Chanava, situovaný 200 m východne od intravilánu obce, pre nevyhovujúce kvalitatívne kritériá stanovené pre pitnú a úžitkovú vodu od 2. polovice roku 2006 odstavený z prevádzky. Príslušný regionálny úrad verejného zdravotníctva nedoporučuje použitie vody zo studní na pitné a úžitkové účely. Na základe výsledkov kontroly plnenia opatrení uvedených v ods. J. v bode č. 2. písm. b., v bode č. 4. a v bode č. 6 nie je možné v súčasnosti potvrdiť spojitosť medzi nevyhovujúcimi resp. zhoršujúcimi sa kvalitatívnymi parametrami podzemnej vody v obci a činnosťou prevádzky. Na základe uvedeného je opodstatnené zvážiť aj iné možné zdroje znečisťovania prostredia súvisiaceho s vodami a to najmä v súvislosti s chýbajúcou základnou infraštruktúrou ako je odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd obce.

7. Prevádzkovateľ je povinný s cieľom zabrániť vzniku emisií hluku alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie použitím niektorej z techník alebo ich kombináciou uvedených v záveroch o BAT ods. 1.7, BAT č. 10, písm. a/ až f/.

(pozn. limitné hodnoty pre hluk a vibrácie neboli integrovaným povolením stanovené; používané zariadenia pre zabezpečenie chovu /vykurovanie, vetranie, časť krmného systému/ sú situované v rámci uzatvorených chovných hál)

Zistený stav: BAT je v prevádzke uplatňovaný kombináciou techník b-2), c-5), d-5) a f)

Opis: ÁNO

Kontrolou v prevádzke bolo zistené, že prevádzkovateľ s cieľom zabrániť vzniku emisií hluku resp. jeho zníženie uplatňuje kombináciu techník uvádzaných v písm.:

- b-2) umiestnenie síl/systém uskladnenia krmiva je riešený typizovanými oceľovými zásobníkmi na krmivo (KZ ā 11 t) umiestnenými na spevnenej betónovej ploche pri hale č. 2, 3 po 1 ks, pri hale č. 5 a 8 po 2 ks, a 3 ks pri hale č. 6; daným rozmiestnením síl je zabezpečené minimalizovanie dĺžky prírodných potrubí na krmivo;
- c-5) prevádzkové opatrenie/prevádzka závitkových dopravníkov a špirálových podávačov je možná po úplnom naplnení krmivom (priemerne 2x za deň);

- d-5) zariadenia s nízkou hlučnosťou/ v rámci jednotlivých chovných hál sú použité ventilátory s vysokou efektívnosťou;
- f) znižovanie hluku/ šírenie hluku z prevádzky je obmedzovaný vhodne umiestneným oplotením (betónový plot priemernej výšky 2,0 m).

Vykonanou kontrolou vyššie uvedených objektov na mieste zúčastnení subjektívne konštatovali, že emisie hluku pri bežnom prevádzkovom režime nevykazujú výrazné negatívne ovplyvnenie okolia. Intenzita hluku z použitých technologických zariadení v rámci jednotlivých chovných hál bola na hranici areálu prevádzky (pozn. východná strana-pred vstupom do prevádzky) veľmi nízka (na hranici počuteľnosti).

K. Iné

1. Prevádzkovateľ na základe povolenia (č. OŽP/1943/2015 zo dňa 27.7.2015) Ústredného kontrolného a skúšobného ústavu poľnohospodárskeho, Bratislava (ÚKSÚP) vykonáva aplikáciu hnojovice z neekologickej živočíšnej výroby (prevádzky) na poľnohospodársky obhospodarované pozemky v katastrálnych územiach Rumince a Chanava, ktoré sú v jeho vlastníctve a na pozemky s uzatvorenými nájomnými zmluvami. Aplikácia hnojovice resp. „hektárová dávka“ je stanovená v zmysle § 3 ods. 2., písm. c) Nariadenia vlády č. 389/2005 Z. z. o správnej farmárskej praxi tak, aby obsah dusíka obsiahnutého v týchto hospodárskych hnojivách neprekročil 170 kg na jeden hektár obhospodarovanej plochy ročne. Kontrolou v prevádzke a vykonávanej evidencii (pozn. rok 2018-2019 do dňa vykonanej kontroly) bolo zistené, že prevádzkovateľ vedie „Prehľad o spotrebe hnojív“ s uvedením podrobností podľa vyhl. MPRV SR č. 151/2016 Z. z., ktoré poskytuje ÚKSÚP-u formou elektronického podania prostredníctvom formulára zverejnenom na webe ÚKSÚP-u. Kontrolou prevádzkovej evidencie (ods. I., bod č. 3 Prevádzková evidencia, písm. d/ tejto správy) aplikácie hnojovice za kontrolované obdobie (pozn. od r. 2019) bolo zistené, že dátum čerpania hnojovice zo žump (ods. J. bod č. 2. písm. a. resp. J. bod č. 4. písm. d. tejto správy) sa zhoduje s časom jej aplikácie na obhospodarovanú pôdu. Z uvedenej evidencie vyplýva, že prevádzkovateľ nevykonával aplikáciu hnojovice počas zakázaného obdobia v zmysle prílohy č. 2 k zákonu č. 136/2000 Z. z. o hnojivách (pozn. zmenený zákonom č. 394/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov). Počas obdobia, v ktorom je aplikácia hnojív zakázaná, je obsah žump prevádzky odváňaný do hospodárskeho strediska Rumince do tzv. „hnojnej koncovky“ pozostávajúcej z rekonštruovaných nadzemných nádrží z ocelových plechov - „Vítkovice“ (pozn. nie je predmetom kontrolovanej prevádzky). Spôsob aplikácie hnojovice na pozemky resp. kontrola dodržiavania zásad správnej poľnohospodárskej

- praxe (hnojného plánu) pri jej aplikácii nie je predmetom integrovaného povolenia. Kontrola tejto činnosti spadá pod príslušné regionálne pracoviská MP SR, miestne príslušné odbory životného prostredia okresného úradu a iných odborných organizácií v agroekológii.
2. V súvislosti so zhoršujúcou sa situáciou výskytu afrického moru ošípaných (AMO) v SR prevádzkovateľ zaviedol a uplatňuje v prevádzke prísne preventívne opatrenia na úrovni niektorých opatrení uplatňovaných v pásmach dohľadu (napr. kontrolovaný vstup do prevádzky poverenými pracovníkmi, čistenie, dezinfekciu a podľa potreby dezinfekciu /ods. I., bod č. 3 Prevádzková evidencia, písm. i. tejto správy/ a ošetrovanie dopravných prostriedkov a iných vozidiel a vybavenia, ktoré boli použité na prepravu ošípaných alebo materiálov, ktoré môžu byť kontaminované, napríklad telá zvierat, krmivo, hnoj, hnojovica). Uvedené preventívne opatrenia výrazne znižujú pravdepodobnosť rozšírenia/rozširovania prípadnej infekcie alebo insektu z prevádzky do okolia.
 3. Vykonanou miestnou obhliadkou bolo zistené, že v bezprostrednej blízkosti prevádzky v rámci bývalého areálu poľnohospodárskeho družstva na parcelách KN č. 305/34 (kravín), č. 305/35 (kravín) v k.ú. Chanava je vykonávaný chov hovädzieho dobytku. V priestore medzi kravínmi na parc. KN č. 305/1 k.ú. Chanava je zriadený výbeh s rozlohou do 5000 m² so znakmi intenzívneho využitia, pozostatkami exkrementov a močovky. Kravský maštalný hnoj bol identifikovaný aj na susednej parcele KN č. 305/2 k.ú. Chanava v sporadickom poraste, čo v teplejších obdobiach môže znamenať zvýšenú záťaž okolia emisiami zápachu a hmyzu. Uvedená činnosť resp. chov nespadá pod zákon o IPKZ a výkon kontroly tohto odboru inšpekcie.

L. Záver - celkové zhodnotenie

Na základe výsledkov mimoriadnej environmentálnej kontroly, súčasťou ktorej bolo preverenie častí petície petičného výboru občanov obce Chanava a protestu Diakonického centra reformovanej cirkvi, n.o., Lenartovce, pojednávajúcich o negatívnom vplyve prevádzky na životné prostredie, ktoré boli odstúpené inšpekcii dňa 18.9.2020 z Ústredia Slovenskej inšpekcie životného prostredia, oddelenia kontroly, Bratislava, je možné konštatovať, že v kontrolovanom období (ods. E.) sa tieto vo vzťahu ku vykonávaniu činnosti v prevádzke (ods. J. Kontrolné zistenia) nepreukázali ako opodstatnené.

V súvislosti so zisteniami uvedenými v ods. J. bod . 2 písm. c. bude prevádzkovateľ podľa § 11 ods. 1 zákona o IPKZ vyzvaný k predloženiu žiadosti o zmenu integrovaného povolenia, predmetom ktorého bude:

- a. zosúladienie spôsobu konštrukčného riešenia kanalizácie na odvádzanie hnojovice z chovných hál do žump s aktuálne platným osobitným predpisom v oblasti ochrany vôd (pozn. vyhláška č. 200/2018 Z.z. Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní s nebezpečnými látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd) v rámci uplatneného súhlasu na činnosti, na ktoré nie je potrebné povolenie podľa vodného zákona, ktoré však môžu ovplyvniť stav povrchových vôd a podzemných vôd (pozn. § 3 ods. 3 písm. b/ bod č. 4 zákona o IPKZ);
- b. v nadväznosti na § 33 ods. (1) písm. f) zákona o IPKZ aktualizácia príslušných podmienok pre postupy a činnosti dané rozsahom pôsobnosti Vykonávacieho rozhodnutia Komisie (EÚ) 2017/302 z 15. februára 2017, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ stanovujú závery o najlepších dostupných technikách (BAT) pre intenzívny chov hydiny alebo ošipovaných tak, ako boli špecifikované v správe z Environmentálnej kontroly č. 14/2018 zo dňa 22.5.2018;
- c. v nadväznosti na § 8 ods. 5 zákona o IPKZ schválenie tzv. Východiskovej správy, ktorej určenie nutnosti vypracovania je upravené Vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 11/2016 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o IPKZ.

Inšpekcia na základe vypracovanej správy o environmentálnej kontrole potvrdzuje podľa § 35 ods. 1 zákona o IPKZ súlad kontrolou zisteného stavu vykonávania činnosti v prevádzke s kontrolovanými podmienkami integrovaného povolenia.

Správa z environmentálnej kontroly č. 33/2020/Mkš/Z bola vypracovaná v Banskej Bystrici dňa 12.11.2020.

M. Podpisy

Za SIŽP:

Ing. Ivan Mikloš

.....

RNDr. Igor Jedlovský

.....